

2020

28

Mücbir Sebep Halinde Bulunan İşverenlerin ve Diğer Ödevlilerin Sosyal Güvenlik Prim Ödemeleri Ertelenmiştir

Özet

Hatırlanacağı üzere, Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı) tarafından yeni tip Koronavirüsün (Covid-19) olası etkileri dikkate alınarak **1 Nisan 2020 ile 30 Haziran 2020 (bu tarihler dâhil)** tarihleri arası **Mücbir Sebep** hali olarak kabul edilerek, bazı vergi ödevlerinin yerine getirilmesi ertelenmiştir.

Mücbir Sebep halinde olduğu kabul edilen mükelleflere ilişkin olarak 24 Mart 2020 tarihli 1. Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan [518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde](#) yapılan açıklamalar büromuzun [bu bağlantıdan ulaşılabilecek olan 2020-23 sayılı Sirkülerinde](#) özetlenmiştir.

T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı (SGK) tarafından yayınlanan 2 Nisan 2020 tarihli [Genel Yazı](#) ve [Duyuruyla](#), 518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde mücbir sebep halinde oldukları kabul edilen mükelleflerin 2020 yılı Mart, Nisan ve Mayıs aylarına ilişkin sosyal güvenlik primlerinin ödenmesi ertelenmektedir.

1) Mücbir Sebep Halinde Olduğu Kabul Edildiği İçin Prim Ödeme Ertelemeinden Yararlanabilecek Ödevliler

a) 1.Grup Mükellefler:

Bu gruptaki mükelleflerin **1 Nisan 2020 ile 30 Haziran 2020 (bu tarihler dâhil)** tarihleri arasında mücbir sebep halinde oldukları kabul edilmiştir. Bu nedenle bu tarihler arasında yerine getirilmesi gereken prim ödeme tarihleri ertelenmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca **1 Nisan 2020 ile 30 Haziran 2020 (bu tarihler dâhil)** tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen ödevliler şunlardır:

1. Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunan tüm mükellefler,
2. Korona virüs salgınından doğrudan etkilenen ve ana faaliyet alanı itibariyle aşağıda sayılan sektörlerde faaliyette bulunan iş yerlerinde 5510/4(a) kapsamında sigortalı çalıştıran özel sektör işverenleri (bu sektörlerin kapsamına ilişkin açıklamalara büromuzun [bu bağlantıdan ulaşılabilir](#) olan 2020-23 sayılı Sirkülerinden ulaşabilirsiniz)

- Alışveriş merkezleri dahil perakende,
- Sağlık hizmetleri,
- Mobilya imalatı,
- Demir çelik ve metal sanayii,
- Madencilik ve taş ocakçılığı,
- Bina inşaat hizmetleri,
- Endüstriyel mutfak imalatı,
- Otomotiv imalatı ve ticareti ile otomotiv sanayii için parça ve aksesuar imalatı,
- Araç kiralama,
- Depolama faaliyetleri dahil lojistik ve ulaşım,
- Sinema ve tiyatro gibi sanatsal hizmetler,
- Matbaacılık dahil kitap, gazete, dergi ve benzeri basılı ürünlerin yayımcılık faaliyetleri,
- Tur operatörleri ve seyahat acenteleri dahil konaklama faaliyetleri,
- Lokanta, kıraathane dahil yiyecek ve içecek hizmetleri,
- Tekstil ve konfeksiyon imalatı ve ticareti,
- Halkla ilişkiler dahil etkinlik ve organizasyon hizmetleri sektörlerinde faaliyette bulunan mükellefler,
- Ana faaliyet alanı itibarıyla İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilmesine karar verilen işyerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükellefler,

3. Köy ve mahalle muhtarları ile isteğe bağlı sigortalılar hariç kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan aşağıdaki (5510/4-(b) / eski Bağ-Kur) primi ödeyenler;

- Ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usûlde gelir vergisi mükellefi olanlar,
- Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlar,
- Tarımsal faaliyette bulunanlar,
- Tüzel kişilikleri yukarıdaki 2.paragrafta belirtilen ve ana faaliyet alanları itibarıyla mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen; anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları,

sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortaklarından,

Yukarıda sayılanlar dışındaki ödevlilerin sosyal güvenlik primlerini ödeme sürelerinin uzatılmadığını, bunların eskiden olduğu gibi normal takvime göre beyan ve ödeme yükümlülüklerinin devam etmekte olduğunu altını çizerek vurgulamak isteriz.

b) 2.Grup Mükellefler:

Bu gruptaki mükelleflerin **22 Mart 2020 ile sokağa çıkma yasağının sona ereceği tarih (bu tarihler dâhil) arasında** mücbir sebep halinde oldukları kabul edilmiştir. Bu nedenle bu tarihler arasında yerine getirilmesi gereken prim ödeme yükümlülükleri ertelenmektedir.

1. İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler uyarınca 65 yaşını doldurmuş veya kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren gerçek kişi işverenler,
2. İsteğe bağlı sigortalılar hariç 5510/4(b) kapsamındaki sigortalılardan;
 - 22 Mart 2020 tarihi ile mücbir sebep döneminin sonuna kadar 65 yaşını doldurmuş olanlar,
 - Kronik rahatsızlığını sağlık kuruluşlarından alınacak muteber belgelerle ispat ve tevsik edenler,

2) Ödemesi Ertelenen Primler ve Yeni Ödeme Süreleri

a) 1.Grup Mükellefler için:

1.Grup ödevlilerin ödemesi ertelenen primler ile bunların yeni ödeme süreleri şöyledir.

a. 30 Nisan 2020 günü sonuna kadar ödenmesi gereken **2020/Mart** ayına ait sigorta primlerinin ödeme süresi, **31 Ekim 2020** tarihinde (bu günün cumartesi gününe denk gelmesi nedeniyle 2 Kasım 2020 tarihinde) ödenecektir.

b. 31 Mayıs 2020 günü sonuna kadar ödenmesi gereken **2020/Nisan** ayına ait sigorta primlerinin ödeme süresi, **30 Kasım 2020** tarihinde ödenecektir.

c. 30 Haziran 2020 günü sonuna kadar ödenmesi gereken **2020/Mayıs** ayına ait sigorta primlerinin ödeme süresi, 31 Aralık 2020 tarihinde ödenecektir.

b) 2.Grup Mükellefler için:

Bu gruba giren ödevlilerin mücbir sebep dönemi boyunca tahakkuk edecek sigorta primleri, sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15'üncü günün sonuna kadar ertelenmiştir.

Erteleme nedeniyle 5510/89. maddesinde belirtilen gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmayacaktır.

3) Bilgi, Belge ve Beyanname Verme Sürelerinde Bir Erteleme Yapılmamıştır

5510 sayılı Kanuna göre SGK'ya verilmesi gereken her türlü bilgi, belge ve beyanname ile yapılması gereken başvuruların sürelerinde ertelemeye gidilmemiş olup cari usul ve sürelerle göre işlem yapılacaktır.

Mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen ve yukarıda belirtilen işveren ve sigortalılarca 5510 sayılı Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi, belge ve beyanname ile yapılması gereken başvuruların ertelenip ertelenmeyeceği yetkisi SGK Başkanına verilmiştir. Bu nedenle Kurum Başkanı tarafından bu konuda herhangi bir tasarrufta bulunana kadar, 5510 sayılı Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi, belge ve beyanname ile yapılması gereken başvuruların sürelerine ilişkin olarak cari usul ve sürelerle göre işlem yapılacaktır.

4) Erteleme İlişkin Diğer Hususlar

a. Teşviklerden yararlanma: Erteleme kapsamına giren 2020/Mart, Nisan ve Mayıs ayı bildirimlerine ilişkin ertelenen borçlar dışında borçların bulunmaması, borçların olması halinde ilgili kanunlar gereğince taksitlendirilmiş veya yapılandırılmış olması ve taksitlendirme veya yapılandırmaların devam etmesi ve ilgili teşvik kanunlarında belirtilen diğer şartların sağlanması kaydıyla, erteleme yapılan aylarda teşviklerden yararlanılacak, ertelenen 2020/Mart, Nisan ve Mayıs ayı primlerinin belirlenen sürelerde ödenmemesi halinde yararlanılan teşvikler gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınacaktır.

b. Erteleme kapsamındaki işyeri listeleri: Erteleme kapsamındaki işyeri listeleri <https://uyg.sgk.gov.tr/IsverenSistemi> üzerinden yayımlanacak olup, işverenlerin listede yer alıp almadıkları buradan kontrol edebileceklerdir. İşyeri tescil bilgilerindeki NACE REV 2 kodunun ilgili sektörlerde olmasına rağmen işyerlerinin listede olmadığını iddia eden işverenlerin Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkezine başvuracaklardır. Ancak, erteleme kapsamında olan sektörlerde faaliyet göstermesine rağmen işyeri tescil bilgilerinde sektörel NACE REV 2 kodunun yanlış olduğunu iddia eden işverenler NACE REV 2 kodunun düzeltilmesi için Hazine ve Maliye Bakanlığının ilgili taşra birimine başvuruda

bulunacaklardır. Yapılan başvurular sonucunda, erteleme kapsamında işyeri listesinde güncelleme yapılacaktır. Yapılan güncelleme sonucunda belirtilen işyeri erteleme kapsamına alınabilecek veya erteleme kapsamından çıkarılabilecektir.

c. Asgari ücret desteği: 2020 yılında ilk defa tescil edilen işyerleri bakımından da asgari ücret desteğinden yararlanma şartlarının sağlanması ve erteleme kapsamına giren 2020/Mart, Nisan ve Mayıs aylarına ilişkin tahakkukları dışında borcu olmaması kaydıyla prim ertelenmesi yapılan aylarda asgari ücret destekleri oluşturulacak, ancak ertelenen 2020/Mart, Nisan ve Mayıs ayı primlerinin belirlenen sürelerde ödenmemesi halinde yararlanılan asgari ücret desteği gecikme cezası ve gecikme zammıyla geri alınacak şekilde ilgili dönemlere borç oluşturulacaktır.

d. Ev hizmetlerinde çalıştırılanların primleri: 5510 sayılı Kanunun Ek-9 uncu maddesine göre ev hizmetlerinde sigortalı çalıştıran işverenler için herhangi bir erteleme işlemi yapılmayacaktır.

5) Ödemesi Ertelenen Primlerin Gider Yazılması

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanunun 88.maddesinde; Kuruma fiilen ödenmeyen prim tutarlarının, gelir vergisi ve kurumlar vergisi uygulamasında gider yazılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 174 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "SSK Primlerinin Gelir ve Kurumlar Vergisi Yönünden Gider Yazılması" başlıklı (C) bölümünde de aynı paralelde açıklamalar yapılmıştır.

Yasal düzenlemeyle ödenmesi ertelenmiş olduğu halde, SGK primlerinin gider olarak dikkate alınabilmesi için, bu primlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna fiilen ödenmiş olmasının gerektiği, dönemine ve ait olduğu yıla bakılmaksızın sigorta primleri fiilen ödendiği tarihte kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabileceği yönünde [özelgeler de](#) bulunmaktadır.

Buna göre, büromuz görüşü farklı olmakla birlikte, ödemesi ertelenmiş primlerin tahakkuk ettiği tarihte gelir vergisi ve kurumlar vergisi uygulamasında gider yazılmasının olası bir vergi incelemesinde cezalı vergi tarhiyatına konu edilmesi riski bulunmaktadır. Bu nedenle ödemeleri ertelenen 2020 yılı Mart, Nisan ve Mayıs aylarına ilişkin sosyal güvenlik primlerinin ödendiği tarihlerde (2020/Ekim, Kasım, Aralık) gider yazılmasının daha doğru olacağını düşünmekteyiz. 2020 yılı Mart, Nisan ve Mayıs aylarında tahakkuk eden ancak henüz ödenmeyen primlerin 361 hesaptan 368 ve 7'li hesaplardan 180-280 hesaplara çekilmesi, ödendikçe 7'li hesaplarda muhasebeleştirilmesi uygun olacaktır.

Bu Sirkülerimize ilişkin görüş, öneri ve sorularınızı oner@onerymm.com.tr'ye iletebilirsiniz.

Saygılarımızla.

ÖNER BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.

WWW.ONERYMM.COM.TR

3.4.2020